

Nóvakeresés. E témakörben a vörösérzékenységi probléma előnyös és hátrányos is lehet. Előnyös akkor, ha a kis objektívünk határmagnitúdóján tanyázó nóva, filmünk vörösérzékenysége és az érzékenyítés együttes hatása $0,5^m-1,0^m$ -val nagyobb nyomot hagy, mint amilyen a valódi fényessége. Viszont ugyanez megtörténhet maximálisan 11^m-12^m -nál nem fényesebb vörös mirák esetében is. Ezek a változók már nem szerepelnek az AAVSO atlaszban, aminek részletesebb katalógussal kevés amatőr rendelkezik. 1988 júniusában ilyen "tréfának" köszönhetjük, hogy újra fölfedezhettük a GCVS-ben nyilvántartott CH Vul jelű 12^m-16^m (p) között változó mirát. Egy $8,3$ -s objektumként azonosítottuk negatívunkon; vizuálisan 10^m körülinek becsültük. Bár fényesebb maximumot produkálhatott a katalógusban megadott értéknél, a $8,3$ -s fotografikus adat a film és a hívó hatásának következménye. (Az ilyen álnóva azért biztosíték lehet arra, hogy az igazit nem tévesztjük majd szem elől.)

1987 őszén Kondorosi Gábor amatőr társunk egy $2/58$ -as Zenit alapobjektívvel 1-2 perces expozíciós időket alkalmazva $8,5-9,0$ -ig jól értékelhető negatívokat kapott. (Pécs fényszennyezett egén ez nem is olyan könnyű feladat.) 1988 tavaszán Fodor Ferenc amatőr társunk sikeresen alkalmazta az FMH 4175 eljárást a finomabb szemcsésű Fortepan 200-as filmekben. Ő is városi égen próbálkozott, ahol az érzéketlenebb 200-as film még előnyösebb. Élesebb és kontrasztosabb negatívokat kapott. A múlt évi nyári táborok filmtermésének nagy részét is az FMH-val dolgozták ki, ami örömdetesen megnövelte a sikeres meteorfotók számát.

A kémiai érzékenyítések problémái aktuálisak mindaddig, amíg nálunk is nem válnak gyakorlattá a külföldön használatos hiperszenzibilizálási eljárások. Érdeklődéssel olvassánk mások tapasztalatait, eredményeit, hogy csiszolni, javítani tudjuk a kémiai módszereket — annak érdekében, hogy minél több értékes hazai asztrofotó készülhessen.

CSISZÁR TIBOR — CSISZÁRNÉ MOLNÁR ÉVA

Üstökös hírek

Helin - Roman - Crockett (1989b)

R. Helin, B. Roman és R. Crockett fedezték fel a 46 cm-es palomari Schmidt január 2-i felvételén ($15,5$ -s volt). A későbbi észlelések szerint periodikus. Perihélium-átmenete 1988. jún. 24,31 ET-kor volt, 2,2137 Cs. E. naptávolságban. Periódusa 8,2 év.

Bradfield (1989c)

W. Bradfield jan. 6-án fedezte fel 14. üstökösét a RA = $21^h09^m15^s$, D = $-56^{\circ}23'$ pozíciónál, 12^m -s fényességénél. Perihélium-átmenete 1988. dec. 5,477 ET-kor volt, 0,42654 Cs. E. naptávolságban.

P. Russel 3 (1989d)

Az 1,5 m-es palomari reflektorral CCD-vel fedezte fel újra J. Gibson. Jan. 1-jén 20^m -s volt. Perihélium-átmenete 1990. május 29-én lesz.

Shoemaker (1989e)

C. S. Shoemaker 15. üstökösét jan. 13-án fedezte fel a 46 cm-es palomari Schmidttel. Ekkor 13^m -s volt az üstökös, erősen kondenzálódott, egy $5'$ -nél hosszabb csóva is látható volt PA 210-re. Perihélium-átmenete február 25,473 ET-kor volt, 2,6418 Cs. E. naptávolságban.

Shoemaker (1989f)

C. S. Shoemaker jan. 11-i és 14-i felvételpáron fedezte felez a 16^m -s üstökösét. Perihélium-átmenete 1988. nov. 2,096 ET-kor volt, 2,21068 Cs. E. naptávolságban.